

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemana velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 148.

V Ljubljani, v sredo 1. julija 1896.

Letnik XXIV.

Vabilo na naročbo.

S 1. julijem pričenja se nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v administraciji:

Vse leto 12 gld. | Četrt leta 3 gld.

Pol leta 6 „ | Jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec.

Po pošti velja predplačan:

Vse leto 15 gld. | Četrt leta 4 gl. — kr.

Pol leta 8 „ | Jeden mesec 1 „ 40 „

Upravništvo „Slovenca“.

Duhovne vaje za moše v Ljubljani.

Srce se širi človeku veselja, če vidi verno ljudstvo, zbrano v pristrčni udanosti do svojega Boga in v najčistejši ljubezni, katere ne kali nobena sled sebičnosti in zavisti, v mejsebojni ljubezni, katera veže stotine in tisoče v jedno nerazdružljivo celoto, v jedno telo, katerega glava je Kristus Gospod.

In kaj naj rečemo, če so vse te stotine krepki, poštene krščanski moše, glave družini, stebri cerkvi in državi? To je armada, katera stoji krepko v viharjih življenja, to je naša nada v sedanji dobi nejedinstva in mejsebojnega sovraštva, to ljudstvo je stebri resnice, kateri bo stal neomajno, in valovi zmote se bodo razbili ob njem.

Te misli nas navdajajo, ko se spominjamo krasnih duhovnih vaj za moše, katere so se končale včerajšnji dan veličastneje, nego smo pričakovali sami.

Tri dni so se udeleževali krščanski moše v cerkvi „Srca Jezusovega“ z občudovanja vredno vstrajnostjo vseh duhovnih vaj. Vrstila so se premišljevanja z govori in raznimi pobožnostmi, katere urejene po globoko premišljenem redu, človeka iztrgajo za nekaj časa iz vsakdanjih borb in skrbi in ga navodijo, da misli sam nase in spozna samega sebe. Saj kdor pozna sam sebe, svojo vrednost in svojo ničevost, le tak zna soditi svet, zna ceniti vrednost življenja in njegove dolžnosti.

Preč. gg. misijonarji, izkušeni duševni očetje, vodili so vaje s požrtvovalno vnemo, saj so imeli pred sabo cvet našega dobrega ljudstva, moše, ki lahko rečejo: Mi smo narod. Kar se je tu storilo dobrega za naše ljubljeno ljudstvo, to bo klilo dalje in obrodilo stoteri sad: iz očetov bo prešlo v rodbine, in iz rodbine, to trdno upamo, vzrasel bo mlad rod, katerega glava bo naša ljubezen, naša upanja, naša nada, naša svetloba, naša življenja.

Posebno krasen je bil konec duhovnih vaj. Ob sedmih zvečer je prišel preč. g. knezoškof v cerkev „Srca Jezusovega“, katera je bila natlačena polna s samimi moši. Niti jedne ženske ni bilo v celi cerkvi. Zastopani so bili vsi stanovi. Tu si videl delavca poleg uradnika, izobraženega poleg preprostega moža, mladeniča poleg starčka, videl si neskrbna, nedolžna lica poleg resnih mož, katerim so težke skrbi začrtale v obraz globoke gube, rumenolasega kodravnega poleg osivelega deda.

V krasnem govoru je razvil naš višji pastir prelepo sliko treh božjih čednostij: vero, katera

je podlaga vsemu krščanskemu življenju; upanja, katero nas vodi skozi težave življenja in nam daje moč, do najvažnejšega boja, do boja za večno kraljestvo, in ljubezni, katera je krona krščanskega življenja in duša krščanske družbe.

In ko je z ginljivimi besedami priporočil vladika svoje ljudstvo presvetemu srcu Jezusovemu, in je pozval, da naj goreče časti svojega Zveličarja v zakramentu ljubezni, vpognila so se tisočera kolena krščanskih mož, in kakor iz jednega grla vsplavala je združena tisočera molitev pred prestol Najvišjega — molitev slovenskih mož.

Med tem je padel mrak nad Ljubljano, vsplapolale so mnogobrojne lučice v cerkvi, katera se je na novo popravljena, lesketala v krasnih barvah. Prevzvišeni je stopil pred oltar, obdan od mnogobrojne asistence. Moše so se uredili za slavnostni spreved. Vsak je držal v roki gorečo svečo, zastave so vihrale nad glavami, glasne molitve in pesmi so donele iz cerkve ven na ulice in trge, kjer je čakalo spreveda nebrojno ljudstvo.

Takih sprevedov je videla Ljubljana doslej malo. Gosta tema je ležala nad mestom, nebo ni svetilo z nobeno lučico. A hiše so bile krasno razsvetljene, okna okrašena s cveticami, da je bil utis čaroben, pretresljiv. Po dva in dva, vsak z gorečo svečo v roki, stopali so naši krščanski moše v nedogledni vrsti skozi Parne ulice, Resljevo cesto, Poljske ulice in Kravjo dolino nazaj proti cerkvi. — Tako ginljivega in vspodbudnega prizora pač ne pomnimo. Krasota prizora je omamila gledalca, goreča in vnetja glasna molitev, katera se je glasila iz vrst krepkih mož, pretresla je vsakega z nadnaravno silo in ga primorala, da je skesan vpognil koleno pred tem čudovitim pojavom božje milosti; mogočni zbor, kateri je pred Najsvetejšim pel ev-

LISTEK

Izlet v Pompeje in na Vezuv.

(Spisal Fr. Kovačič.)

(Dalje.)

III. Stari Pompeji.

Nekako tesnobno a hkrati vzvišeno čustvo se poloti človeka, ko stopi med razvaline pompejske. Sedanjost in davna, davna preteklost si segata tukaj neposredno v roke.

Dolgi 18 stoletij izgine pred nami, prestopimo nanaglo v l. 79 po rojstvu Kr.

Prestopivši mestno obzidje pri „porta Marina“, korakamo po dolgi, ozkih melanholičnih ulicah, po nevkretnem kamenju, v katerem se še dobro poznajo sledovi, kakor bi včeraj rimske droške drdale po njem. Po oglih še stojijo javni studenci — seveda brez vode — s kamenitimi ograjami, na katerih se še vidi, kje so se stari naslanjali, ko so zajemali vodo. — Hiše še stojijo — dasi na pol podrte in brez strehe — okrašene z lepimi mozaiki in slikami, prodajalnice so širom odprte; gledišča, ogromni templji, amfiteatri, kopališča in druga zabavišča, vse je še tu, kakor bi čakalo svoje gospodarje, da se vrnejo in zopet poživijo zapuščeno mesto.

Toda ti se ne vrnejo več!

Strašna naravna sila je pokopala za vse čase

vse veličje in bogastvo nekdanj razkošnega mesta. Kakor goli kostnjaki stoje razvaline tu; zeleni martinčki so njih stanovniki, ki živahno švigajo po prisojnem zidovju.

Začetek pompejskega mesta je zakrit v temno davnino. Kakor učenjaki sklepajo po napisih in najstarejših zgradbah, so je ustanovili Oski, Samničanom sorodno italško pleme. Zgodaj so se tukaj naselili Grki in tako je mesto dobilo grški značaj. Ob času samnitskih bojov je izgubilo svojo samostalnost in prišlo pod oblast Rima.

Važno ulogo je igralo pozneje ob času zavezne vojske, ko so se italška mesta vzdignila za rimsko državljansko pravo. Kakor druga mesta, je mogočni Sula ukrotil tudi Pompeje, vendar je blago ž njimi ravnal. Mesto je postalo „municipium“ in dobilo rimsko državljansko pravico, toda Sula je ondi naselil oddelek svojih veteranov, ki so se polagoma pomešali s prvotnimi stanovniki. Odslej se je mesto imenovalo „Colonia Veneria Cornelia“, ker je Venera bila glavna boginja v Pompejih in ker je Sula bil iz obitelji Cornelijev. Tudi cesar August je nastanil ondi oddelek svojih vojakov, ki so ustanovili novo predmestje „Pagus Augustus Felix Suburbanus“. Tako je bilo mesto sčasoma čisto polatinjeno.

Stanovnikov je imelo k večjemu do 20.000. Najbolj je slovelo zaradi svoje prekrasne lege.

Imenitni Rimljani so imeli tukaj svoje vile, med drugimi tudi Cicero. Tu so se shajali rimski

aristokrati in lahkoživci, mesto jim je ponujalo obilo zabave, veselja in razkošja.

Iz mirnega uživanja jih iznenada vzdrami silen potres l. 63 in 64 po Kr. Ponosni tempelji so se porušili, kopališča zasula, celo mesto je bilo skoro v razvalinah. Imoviti Pompejanci so hitro začeli popravljati razvaljeno domovje po takratnem ukusu prve cesarske dobe. Mesto je dobilo popolnoma moderni značaj.

Se ni bilo delo dogotovljeno, kar izbruhne strašna katastrofa dne 24. avgusta l. 79 pod vladjo cesarja Tita. — Več dni poprej se je napovedovala grozna nesreča. Zrak je bil napet in poln elektrike, po studencih je usahnila voda, morje je bilo nemirno, iz zemlje se je slišalo zamolklo bučanje, živali so divjale, kakor bi bile pijane. Zemlja se je neprenehoma tresla, kakor lupina na vodi.

(Dalje sledi.)

Iz Wörishofen-a,

dne 26. jun.

(Dalje.)

IV.

Kako se v Wörishofen-u živi? Kako se Kneip-povei zdravimo? Kakšen je župnik Kneipp? Na vse to kratek odgovor.

Vsak novodošli popotnik si najpoprej poišče stanovanje. V „sebastianišču“ jih sprejmo blizu 200,

haristične himne, glasil se je veličastno skozi razsvetljene ulice; in pod krasnim nebom je nosil prevzvišeni pastir Njega, kateri je Odrešenik svojega ljudstva in večni Kralj svojega naroda! Kaj takega premore samo večno mlada, nikdar premagana moč katoliške vere, pred katero je ničevno in slabotno vse človeško počenje.

Slovesnost se je končala v cerkvi „Sreča Jezusovega“ z blagoslovom. Dasi je bila že trda noč, vstrajali so vsi možje do konca. Zlasti konec je bil pretresljivo lep. Vsa cerkev je bila čarobno razsvetljena in do zadnjega kotička polna krščanskih mož. In ko je dal prevz. gosp. knezoškof blagoslov, klečali so tisočeri možje pred Najsvetejšim, vsak z gorečo svečo, znamenjem svoje trdne vere in nevgasljive ljubezni.

Hvala vam, krščanski možje, za iskreni dokaz vaše vere in udanosti do svojega Boga! Za tako dobro, plemenito ljudstvo ni noben boj pretežak, noben trud prenaporen!

Besede kraljeve.

Iz Zagreba, 14. junija.

Mažari proslavljajo svoj milenij kot državno svečanost, katero bi morali po njihovih nazorih poveljevat vsi prebivalci Ogerske brez razlike narodnosti ter tudi oni avtonomne Hrvatske. Koliko je bilo protimbe radi tega pri Rumunih, Srbih, Slovaki in Hrvatih, nam je še v živem spominu. Vsi omenjeni narodi se protivijo proslavi te svečanosti, ker se v resnici njih ne tiče, nego samo Mažarov. Morda ta protivščina ne bi bila tako velika, da so znali Mažari pridobiti za-se svoje sodržavljane drugih narodnosti s tem, da jim niso nazivali svojega jezika ter jih sploh ne tlačili tudi v gmotnem pogledu. Ali Mažari v svoji veliki obesti ne mislijo na to, če so jim narodi privrženi ali ne, oni nadaljujejo svoj posel mažarizacije in tlačenja do skrajnosti. Pred samim svojim kraljem so se obnašali dne 8. junija prigrdom poklonstva tako obestno, kakor po navadi, a pozdravni govor, ki ga je govoril saborski predsednik pred kraljem, je nam najboljši dokaz, da hočejo oni vse s silo izvesti. V tem pozdravnem govoru zna Szilagy le za mažarski narod in za mažarsko svečanost, le Hrvatom je malo prizanesel ter imenoval kraljevino Hrvatske avtonomno državo, ki mora pa seveda kot član Ogerske tudi proslavljati mažarsko svečanost, če tudi se po naših nazorih hrvatskega naroda vse to nič ne tiče. Vkljub avtonomiji in kot čisto samostalen političen narod sodeluje vendar le tudi on pri milenijskih svečanostih. Mažari so prisilili Hrvate, da so priredili razstavo vkup z Ogersko, kar jih bode stalo lep denar brez prave koristi, a še huje je in popolnoma krivično, da se je postava o proslavi milenija sprejela tudi za kraljevino Hrvatsko, ki bode morala plačevati za te svečanosti svoj prinos po poznatem ključu. To je očitna in največja krivica, ki se je zgodila Hrvatom pri tej priložnosti, in Mažari so še tako brezobrazni, a naša vlada tako popustljiva, da se je ta postava na dan 8. junija morala na javnem mestu pri vseh

naših občinah pribiti, a kasneje spraviti v arhivu dotične občine v večni spomin tega znamenitega (?) praznika.

Clovek skoraj ne bi verjel, da se more pri nas kaj takega zgoditi, ali je resnično tako. Je-li pa potrebno, da se tako ravna z našim narodom? Ne, gotovo ne. To dokazujejo tudi besede, katere je odgovoril kralj na pozdrav predsednika Szilagya. Te besede kraljeve so velika tolažba posebno za ogerske narode, kajti kralj loči v svojem govoru natančno mažarski narod od ostalih narodnosti ter ne zanika ostanka poslednjih, kakor to delajo Mažari pri vsaki priložnosti, posebno pa pri sedanjosti. Kralj želi, da se spoštuje vera in narodnost po vsem Ogerskem, kakor je to nekaj bilo, kajti samo tako more biti država jaka in čvrsta. Ravno tako je kraljev govor omenil zveze ogerske državne polovice z avstrijsko, ki se ne more in ne sme spremeniti iz realne v personalno unijo, kar dandanes želi in zahteva mažarski narod in sedanja ogerska vlada vse za to pripravlja.

To so za Mažare dobrohotni opomini z najvišjega mesta, od koder so oni dobili toliko dokazov skrbi in ljubezni za obstanek Ogerske.

Posebno važne pa so besede v tem kraljevem odgovoru, ki se tičejo položaja kraljevine Hrvatske nasproti Ogerski. Kralj zove Hrvatsko, Slavonijo in Dalmacijo dežele posestrime Ogerske z avtonomnimi pravicami ter jih smatra kot popolnoma ravnopravne z ogersko kraljevino. Kot take so se tudi od nekaj smatrale omenjene kraljevine. Le v novejšem času, ko se je začela za Tise gojiti mažarska državna ideja, kršile so se pravice kraljevine Hrvatske od dne do dne, posebno pa pod sedanjo vlado. Mažari so postali že tako obestni, da zovejo našo kraljevino le provincijo ter so nemški časopisi v Budimpešti kraljeve besede „dežele posestrime“ spremenili v provincije. To je vendar že prevelika predrznost, kajti sodeč po besedah kraljevih se vsaki ki hoče mažarsko državno idejo širiti v kraljevini Hrvatski, protivi intencijam pravičnega vladarja. Hrvatske in Ogerske ne more vezati zajedniška državna ideja, na noben način mažarska, nego samo posvečeni zgodovinski odnošaj ter zakonita in po zgodovini opravdana zveza more vzdržati pravo slogo med obema narodoma.

Narod se ne sme dati takim pastovnim nazorom, ta spodkopuje obstanek države, ki mora biti osnovana, če hoče obstati na pravi etični podlagi. Zalibog, da je nas ravno letošnja milenijska svečanost poučila, da Mažari ne poznajo etičnih nazorov, ki bi morali vladati v življenju narodov, ter je tudi prav verjetno, da se ne bodo ozirali na svarilne besede blagega vladarja našega. Posledice take trdovratnosti mogle bi biti za njih neugodne.

Politični pregled.

V Ljubljani, 1. julija.

Ministerski svet se je minulo nedeljo popoldne posvetoval v skoro dveurni seji. Poleg ce-

sarja, ki je ob 1. uri otvoril sejo, so prisostvovali zunanji minister grof Goluhovski, ministerska predsednika grof Badeni in baron Banffy, državni vojni minister Krieghammer, državni minister Kallay, domobranski ministri grof Welsersheimb in baron Fejervary in načelnik generalnega štaba baron Beck. Pred pričetkom seje se je vršilo daljše posvetovanje mej obema ministerskima predsednikoma v palati notranjega ministra. Po poročilu dunajskih listov se je obravnavalo v tej seji vprašanje gledé priprav za preosnovo sedanjega vojnega zakona, ki je v marsikaterem oziru potreben temeljite spremembe. Takoj po sklepu seje se je podal cesar v grad Lainz in ogerski ministri so se odpeljali v Budimpešto.

Nuncij Agliardi prejel je zadnjo soboto iz cesarjevih rok po običajnem ceremonijelu kardinalski klobuk. Ker je novi kardinal rodom Avstrijec in je bil dalj časa papežev nuncij na dunajskem dvoru ter je kot tak tudi dejansko posegel v cerkveno-politična vprašanja naše države, zato se nam zdi primerno, da nekoliko natančneje spregovorimo o njem. Agliardi jeva rodovina preselila se je l. 1580 iz Ogerskega v Italijo. V Cologno al Serio blizu Bergamo rodil se je dne 4. septembra 1832 Anton Agliardi, sedanji kardinal. Po dovršenih študijah stopil je dne 5. avgusta 1849 v semenišče. V semenišču se je odlikoval kot pesnik in zložil je ob priliki, ko se je papež Pij IX. l. 1849 vrnil v Rim, nekaj prav navdušenih pesnij. L. 1855 prestal je skušnje iz celega bogoslovja in zadobil doktorsko čast; 22. decembra istega leta pa je bil v Rimu posvečen v mašnika. Silili so ga, naj ostane v Rimu, pa je raje slušal glas bergamskega škofa, ki mu je ponudil profesorско stolico na svoji gimnaziji. V tej službi se pa ni odlikoval samo po svojem obsežnem znanju, s katerim je mnogo koristil cerkvi v zavutih pravnih vprašanjih, ampak tudi kot izboren cerkven govornik, kot branitelj resnice. Pri vsem tem pa je še dobil časa, da je tudi zastavil pero in napisal marsikako učeno razpravo. L. 1877 pozval ga je rajni Pij IX. v Rim in ga postavil za profesorja moralke na propagandi. Sedanji papež podelil mu je nadškofovsko čast in l. 1884 ga je poslal kot apostolskega delegata v Indijo, koder je v vsakem oziru uspešno deloval. Potem pa so ga poklicali nazaj v Rim in tam je bil od l. 1887 do 1889; istega leta poslan kot nuncij v Moskovo, kjer se je posebno potegoval zato, da je cerkev vsaj nekaj pravic nazaj dobila. L. 1893 pa je postal nuncij na Dunaju. Kako da ga sedanji papež čišla, kaže zlasti njegova pot k kronanju ruskega carja, koder je zastopal sv. Očeta. Za razne zasluge, ki si jih je pridobil kot prebrisan diplomat, odlikoval ga je sv. Oče za kardinala. Bog daj, da bi novi kardinal še mnogo let čvrsto deloval v prid cerkvi!

Nemški šulveretn na Češkem je opešal in deloma omejil, deloma popolno ustavil svoje germanizacijsko delovanje. V praški okolici je moral popolno odreči letno podporo trem svojim pomembnim zavodom. Tako poroča njegovo glasilo „Bohemia“ ter pripomni, da bode moralo ostati nič

drugi se naselijo pri Kreuzer-ju, Gero-millerju, hotel Gary, Luitpold, München, Adler in po raznih vilah. Ako hočeš vegetarijantiti, dobiš tudi gostilno, kjer se pripravljajo izključno zeliščne jedi. Potem se napotiš v „Kurhaus“ in v „Kneipp-Bureau“, za tri marke kupiš majhno knjižico „Verordnungs-Buch“. Ta knjižica daje pravico, pred gospoda Kneippa priti. Svetuje se vsakemu bolniku, obiskati jednega tukajšnjih zdravnikov, da ga preišče in v knjižico zapiše na kratko njegovo bolezen ali bolezni, ako jih ima več.

Doktorji so trije: dr. Baumgarten, dr. Mahr in dr. Schön in je vedno eden zraven, ko Kneipp narekuje za posamezne bolnike način zdravljenja, vrsto in število polivov in kopelji. Kneipp ordinira vsako jutro od 8. do 12. ure in popoldne od 2. do pol 5. ure. Bolniki čakajo v sprednji sobi in se po številki knjižice spuščajo h Kneippu. Jaz sem imel na knjižici številko 11.757. Toliko je že v tej sezoni prišlo bolnikov v Wörishofen. Danes tečejo številke že preko 12.000.

Ko je prišla na vrsto moja številka, vstopim pred očeta Kneippa, ki sedi na klopi sredi zdravnikov; oni, ki me je preiskal, naznani mojo bolezen; Kneipp pové, koliko kopelji in polivov te ali one vrste imam rabiti, usmiljen brat zapiše vse to v mojo knjižico in odpravljen sem.

Pri drugih vratih grem ven in sedaj se začnem

zdraviti v jednom treh že imenovanih kopališč, kjerkoli hočem. Moti se, kdor meni, da bo Kneippu na dolgo in široko razkladal celo zgodovino svojih bolezni in slabosti. Za to ni časa, Kneipp le diktira vrsto in število kopelji in polivov. Diagnozo napravijo zdravniki. Kdor bi hotel sem priti, bi jaz svetoval, naj gre doma do kakega zdravnika ali do njih več, kakor mu je drago, ter naj si da zapisati v medicinskih izrazih, kaj mu je. S tem listom naj sem pride, ali pa še bolje, naj se pelje v Kamnik, kjer bo istotako vžival zdravilno moč mrzle vode, ako se hoče namreč zdraviti po hidropatični poti. Tu je prevelika gnječa; kako dolgo treba čakati, prej ko prideš na vrsto za kopanje ali obilvanje. Kdor ima pa denar in bi rad kaj sveta videl, naj se napoti v Wörishofen! Gotovo mu ne bo žal. Mnogo novih rečij bo videl.

Največje vrednosti je to tukaj, da se ti ni treba nikogar genirati. Celi dan lahko letaš bosonog in gologlav, hlače do kolen privihane; — nihče se na tem ne spodtika, ker vsi tako delajo. Kaj bi mi rekli doma, ako bi se drznil, v taki podobi stopiti na ulico? Vsi paglavci bi se zbrali in vpili od daleč: „Joj, pogledjte ga, zblaznil je, zblaznil je!“ Ako bi kak hribovec sem prišel in videl kneze in grofe, škofo in korarje, zlahtne gospe in nežne gospodične boste štrkati, vse križem po ulicah in stezah, — kaj bi dejal? Brez dvojbe bi tlesnil z rokami in vzklik-

nil: „Tu je pravi narobe svet; vse se meša, zemlja se je narobe zasukala!“

Kdor je predpisano vrsto kopelji, polivov in ovitkov dovršil, ali če se prav dobro ne počuti, sme s svojo knjižico drugič h Kneippu iskat novega zapisa.

Kakšen pa je vendar ta hentani Kneipp, ki je toli zaslovel po vseh delih sveta? Poglejmo ga, ravnokar prihaja iz župnega dvorca v zdravilišče, ki je po njem krščeno „Sebastianeum“, sploh pa „Kurhaus“ imenovano. Star mož je — odšel jih je 75 — srednje velik, toda krepke, tršate postave, širokih pleč. Majhna črna kapica pokriva sivo glavo, iz katere gleda dvojje bistrih očij. Nad očmi se razpenjajo močno obraščene črne obrvi — neka posebnost na Kneippu — katera razodeva nenavadno krepko voljo, jeklen značaj in podjetnega duha. Obraz kaže priprostega moža, ki je vzrastel na kmetih, izmej ljudstva.

Kneipp nikamor sam ne hodi, vedno je okrog njega tropa častilcev in učencev, kakor n. pr. asistenti na kliniki spremljajo svojega profesorja, — ali pa se pritisre kak patient, da bi ga posebej kaj povprašal za stran svoje bolezni. V spremstvu Kneippovem je tudi bel „Spitzel“, ki ga večkrat porabi v svojih govorih za razne šaljive primere.

Vkljub visoki starosti je Kneipp močan mož, nezlomnega zdravja in humerja, bistrega duha in

manj nego 700 „nemških“ otrok brez pouka. Koncem poročila se pa dostavlja, da se v kratkem ustanovi v Pragi drugo „ponemčevalno“ društvo, katero bo skrbelo za omenjene tri šolske zavode in zato dobivalo vse dohodke, ki se se sedaj stekali v šulvereinsko blagajno. Ta hud udarec pripisuje šulverein svojim mlačnim članom ki so opustili „blagohotno“ delovanje. Ponemčevalna klika sama pripozna toraj, da so se ji izneverili celo njeni ožji somišljeniki, toda ne zato, ker so baje popustili v svoji dobrotljivosti, marveč vsled tega, ker so sprevideli, kako nepotrebno in škodljivo je tako ponemčevalno društvo na čisto čeških tleh. Neznatni peščici pravih nemških otrok pa ni treba biti brez pouka v nemškem jeziku, ker zanje itak skrbé državne postave. Za češke Slované je to zopet nova važna pridobitev v narodnostnem oziru.

Volilni red za češki deželni zbor. Član češkega deželnega odbora, dr. Herold, je takoj, ko je bil v državnem zboru vsprejet novi volilni zakon, predlagal v deželnem odboru, naj se ta peča z vprašanjem o direktnih volitvah v kmetskih občinah. Deželni odbor je vsprejel stavljeni predlog in storil potrebne korake, da poizve o mnenju okrajnih odborov. V razglasu, katerega je doposlal deželni odbor vsem poslednje imenovanim zastopom, se omenja, da se je deželni zbor pečal s tem vprašanjem že v minulem zasedanju, da pa tedaj ni došel do končnega vspeha in se bo de torej sedaj tem temeljiteje razpravljalo o tem vprašanju. Koncem imenovanega razglasa so navedena vprašanja, na katera morajo odgovoriti okrajni zastopi. Ti se morajo izjaviti, so li zadovoljni, da se uvede naravnostna volitev v kmetskih občinah ali ne in na kak način želé izvesti to preosnovo. Kakor je razvidno iz poročil raznih čeških listov, bo de odgovor večine okrajnih zastopov ugoden za kmetske volilce, le gledé načina volitve se bodo mnenja precej razlikovala. Ta korak češkega kakor tudi nižjeavstrijskega dež. odbora naj bi v najkrajšem času posneli tudi ostali deželni zastopi in tako ustregli splošni želji kmetskega prebivalstva.

Bančno vprašanje. Generalni svet avstro-ogerske banke sedaj zelo temeljito razmotrava predloge obeh kvotnih deputacij gledé eventuelne ustanovitve samostojne avstrijske banke, ozir. ogerske banke. To vprašanje se tudi marljivo razpravlja na raznih shodih, na katerih se obravnava obnovitev pogodbe z Ogersko. Banka pa baje nič noče slišati o kakem poddržavljenju in zahteva podaljšanje privilegija do leta 1912. Dalje noče generalni svet tudi nič slišati o zahtevanem letnem plačilu v znesku jednega milijona v državno blagajno. O končnem izidu tega vprašanja nimamo torej nikake gotovosti. Najbolje bi bilo seveda, ako se ugotovi želja tostranske kvotne deputacije.

Črnogorski knez v Belgradu. Mej brzjavi smo na kratko poročali, da je vsprejelo minule dni glavno mesto Srbije nenavadnega gosta v svojo sredo. Z obiskom je namreč Srbe počastil črnogorski knez Nikolaj s svojima princema Danilom in Mir-

neugnano delaven. Pri bolnikih hvalijo njegovo naglo in jasno razsodnost, da v hipu ugane, kaj je komu in kako bi se dalo pomagati. Seveda vsega-veden, nezmotljiv ni in več jih gre domu neozdravljenih, kakor ozdravljenih, kakor drugače biti ne more. Nekateri bolnik ima v sebi zastarano bolezen ali se ne drži natanko Kneippovih načel gledé hrane, pijače in obleke; to pa je pri hidropatičnem načinu zdravljenja, da vsaj ne škoduje, ako ne koristi.

Mnogo več bi jih tukaj našlo zdravje, ako bi čas dopuščal, da bi se Kneipp sam dalje časa pečal z vsakim posebej ter sam dajal polive in ovitke, v čemur je posebno spreten, toda pri tolikem številu dan na dan prihajajočih pacientov je to absolutno nemožno. Le kaka visoka glava, kak knez, grof ali škof je deležen te dobrote; kar nas je iz navadne moke, le nekaj hipov Kneippa vidimo, potem pa pridemo v pest navlašč za to nastavljenim obli-vačem.

Visoka gospóda je tu mnogobrojno zastopana, da v veliki večini. Dalje časa se tu mudita preč. škofa iz Št. Hipolita in Šibenika, monakovski nuncij nadškof dr. Ajuti in še mnogo družih cerkvenih dostojanstvenikov išče pri Kneippu zdravja. Duhovnikov je toliko vseh narodov in jezikov, da s težavo pridejo na vrsto za sveto mašo, akoravno mašujejo od 5. ure naprej v dveh cerkvah in dveh kapelah, kjer je povsod po več oltarjev. (Dalje sledi.)

kotom. Kralj Aleksander je vsprejel s svojimi ministri „svojega najdražjega gosta“ ter ga odvedel v svojo palačo. Minuli ponedeljek je opravil metropolit Mihael duhovno opravilo za padle vojake na Kosovem polju ter imel pri ti priliki političen govor. Rekel je mej drugim: „Ljubljena vladarja Srbije in Črnogore! Podvojita svoje molitve in jih združita z molitvami srbskega naroda, da vama dobri Bog pomaga zadostiti za Kosovo, in utrditi svoji državi, da oprostita pod jarmom suženjstva se nahajajoče brate. To je želja in nada celega srbskega naroda.“ — Pri banketu je izražal knez Nikolaj svoje veselje nad tem, da se mu je uresničila želja, obiskati svojega prijatelja v njegovi stolici. Potem je pa nadaljeval: „Staro srbsko kraljestvo je razpadlo vsled ne-jedinosti. Oba vladarja hočeta sedaj v sporazumljenju voditi osodo srbskega naroda. Oba naroda sta pravična in ne bremenita po tujem blagu, marveč želita le ohraniti svoje lastno posestvo. Pri tem delu se je pa nadejati ljubeznjive podpore bratov na severu in v Bolgariji, kakor tudi drugih narodov, ki jih veže vez jednake vere in krvnega sorodstva.“ Iz tega govora je jasno razvidno, kako si prizadevata oba vladarja utrditi svoji državi potom skupnega prijateljskega delovanja.

Cerkveni letopis.

Iz Hrenovic, 28. jun.

Procesije na praznik presvet. Rešnjega Telesa sicer nismo mogli imeti, kakor bi jo bili napravili ob vgodnem vremenu. Pa ljubemu Bogu v zakramentu ljubezni smo hoteli čast skazati, kakor je bilo v okoliščinah mogoče. Če tudi je po malem vedno deževalo, šli smo vendar le iz cerkve ter smo v bližini farne cerkve a vendar na prostem imeli vse štiri blagoslove. Z nekakim zavidom brali smo pozneje, da ste pa v Ljubljani imeli lepo vreme in lepe procesije.

A tem lepše pa smo imeli pri nas sklep šmar-nic. Zavoljo krajevnih razmer pri nas ni mogoče da bi ljudje šmarnice v farni cerkvi vsak dan obiskovali. A svojo nebeško Zaveznico pa vendar le hočemo se šmarnično pobožnostjo častiti. Pa kako! Zbiramo se po svojih podružnicah ali tudi pri kaki kapeli okoli podobe Mat. Božje, tam molimo in prepevamo vsak večer Bogu in Materi Božji na čast. Ob nedeljah pa toliko bolj pridno obiskujemo šmarnice v farni cerkvi. Posebno slovesno pa napravljamo sklep šmarnični že sedaj četrto leto. Pridemo namreč vsaka vas za svojim križem v procesiji med molitvijo in petjem k farni cerkvi. Tako je bilo tudi letos.

Na povabilo našega g. župnika smo tudi letos zadnji dan maja na praznik presvete Trojice tako naredili. Zbirali smo se, kakor majnik vsak dan po svojih cerkvah potem pa smo šli za križem v procesiji proti farni cerkvi. In tu so te procesije posebno lep vtis napravile.

Kmalu po 6. uri, ob 7. bil je sklep šmar-nic v farni cerkvi napovedan, sliši se zvonjenje iz raznih podružnic, ne dolgo potem sliši se že prepevanje Lavretanskih litanij in pobožnih pesmi, poslušas tu iz ene strani tu iz druge odmeva pobožnih pesem glas, kar se oglase zvonovi farne cerkve, ki pozdravljajo prvo procesijo ki se fari bliža. Bili so Jamci in Landolci. Komaj odidejo ti v cerkev že pridejo izza družega vogla Hrašani, Hruševci, Sajevčanje, in Rakulčanje, Šmiheleci, Stranci, Hrenovčanje, Studenčanje, Slavinjeci, Goričani z eno besedo ed na jst procesij iz raznih vasi obširne fare zbralo se nas v svoji farni cerkvi, kjer smo imeli pridigo in pete litanije se zahvalno pesmijo.

Da je bilo še slovesnejše, prišla sta še gg. Antončič iz Razdrtega in pa g. Juvanec iz Senožeč pomagat, za kar jima Bog in Marija trud obilo povrnila! Zbralo se nas je prav veliko, cerkev bila je natlačeno polna, bilo je lahko rečem nebeško lepo. Ako si to pobožnost opazoval, ako si videl od notranjega veselja razvnete obraze, ako si slišal goreče zdihljeje, pobožno petje, moral si misliti, Hrenoviška fara tudi še ni zgubljena v verskem oziru, vkljub vsemu, kar se pri nas marsikaterikrat godi.

Razun Zagoncev in pa Otočanov smo se iz vseh družih vasi fare v ožjem pomenu odzvali povabilu svojega župnika in prišli k sklepu šmar-nic. Da iz kapelanij niso skupno prišli, zgodilo se je pa iz več vzrokov. Pa mi bi šli k fari? To si lahko slišal v Orehku in Razdrtem pa tudi na Ubeljskem, ti se čutijo farane hrenoviške le enkrat v letu, namreč ko se dele odbresti ustanove gospe Kalistrove, katera je bila Hrenoviškim faranom zapustila

120.000 gld., takrat je najbogatejši Razdrtec, naj-mogočnejši Ubelje in najbolj ponosni Orehovec hrenoviški faran, drugokrat pa ne marajo biti naši. Potem je pa še tudi to. V Oreheku so napravili na državne in deželne stroške vodnjak. Ravno zadnji dan maja prišli so ta vodnjak blagoslavljat postojnski sokoli in vatrogasci z njihovim načelnikom — in Orehovecem je prekučevanje Sokolcev in vaje vatrogascev več kakor pa Šmarnice pri fari. Da bi pa kdo poslednjim ne očital, da se v nedeljo, praznik presvete Trojice za cerkev ne zmenijo, so si vzeli cerkev in njeni zvonik za objekt špricanja in polivanja. Še bolj pridno pa so gasili notranji ogenj, en sam krčmar se je hvalil, da je skupil še čez 80 gld. — in to je za Orehovec, kaj molitev pri fari. Razdrteci pa so morali opasilo (žegnanje) svoje podružnice po Notranjski šegi obhajati, toraj tudi vzroka dovolj, da se za farno niso zmenili. Ubeljci so jim pa pomagali. Pa vkljub temu rečem še enkrat, da je bilo pri fari 31. maja 1896 nebeško lepo pri sklepu Šmarnic.

Štajerski usmiljeni bratje v sveti deželi.

Tantur pri Betlehemu začetkom junija.

Na svojem potovanju v sveto deželo je obiskal Nj. ces. visokost sedaj v Gospodu počivajoči nadvojvoda Karol Ludovik v spremstvu svoje soproge in svojih hčera, Nj. ces. visokostij nadvojvodinj Marije Anuncijate, Elizabete in drugih spremljevalcev, tudi hospic samostojnega malteškega reda Tantur, katerega vodijo usmiljeni bratje. Bilo je 19. sušca t. l., na praznik svetega Jožefa, dopoldne ob 11. uri, ko je naš služabnik Ali oznanil v bolnišnici pri bolnikih bivajočim bratom, da se je pred velikimi vrati ustavilo mnogo gospodov in gospa na mnogih vozovih. Preč. P. prior je takoj hitel venkaj, in ko je izpoznal visoke obiskovalce, je sporočil takoj bratom, ki so se podali v konventna poslopja in pri vratih sprejeli spoštljivo visoke obiskovalce. Preč. P. prior je predstavil brate Nj. visokosti. In ko je nadvojvoda vsacega nagovoril s prijaznimi besedami, peljali so njega in drugo gospodo v divan (obiskovalno sobo), kjer so se visoki obiskovalci zapisali v knjigo ptujcev in potem si ogledovali posamezna stanovanja, in sicer: stanice bratov, malteškemu redu prihranjen oddelek v drugem nadstropju, kjer se je izrazil nadvojvoda: „Tukaj bi bilo dobro stanovanje za me“, in hišno teraso (lep razgled proti Betlehemu, Jeruzalemu in Mrtvem morju). Potlej so šli v kuhinjo. Iz kuhinje so šli v bolnišnico po novo pokrite hodnike; ogledali so si tu lekarno, pregledovalno sobo in bolnico, sobo za umivanje in kopanje, in so izrazili svojo popolno zadovoljnost z vsem, kar so videli. Nadvojvodinja in hčere so kazale veliko sočutje z ubogimi bolniki, in so vprašale skrbljivo, ali se jim še more pomagati.

Ko so se vračali v konventno poslopje, delal je dresiran golob z imenom „Vurku“ gospodi svoje poklone, da so bili vsi veseli tega prizora.

Ko je Nj. visokost s svojo soprogo in hčera obiskal kapelo in izkazal na res vspodbuden način Najsvetejšemu svoje češčenje, so vsi šli zopet v sprej-mno sobo in tam blagovoliti použiti nekoliko pristnega tanturškega vina in angleškega peciva. Nj. visokost je jako pohvalil vino; poizvedoval je med pomenki o različnih stvarih, spomnil se je tudi nekega svojega obiska v graški bolnišnici usmiljenih bratov in je dejal, da pride tudi na Dunaju večkrat v dotiko z redom. Pred odhodom je obljubil dati svojo sliko, ki je tudi kmalu došla v Tantur z njegovim lastno-ročnim podpisom, in jo je nam izročil v Tanturu c. kr. avstrijsko-ogerski konzul vitez Ceschini; na zavitku je bila opomba, da bo okvir prišel z Dunaja.

Ko so Nj. ces. visokost in vsa druga gospoda podala k slovesu vsakemu roko in še enkrat izrazili svojo popolno zadovoljnost, so zapustili Tantur in nadaljevali svojo pot čez Betlehem k Mrtvem morju.

K temu poročilu pristavimo še, da je Nj. ces. visokost s svojo družino obiskal sveti križev pot v največjo vspodbudo vseh veroizpovedanj in je pri posameznih postajah kleče opravil molitve.

Nj. veličanstvo cesar je blagovolil hospicu v Tantur poslati svojo sliko, z dragocenim zlatim okvirom in s svojim lastnim podpisom. Prinesel jo je v Tantur c. kr. avstrijski konzul v Jeruzalemu.

Imenovani dar je pa prišel po posredovanju preblagorodnih g. grofa Karola Thuna in Hohensteina, ki sta pri malteškem redu, kateri red je že dostikrat pokazal svoje zanimanje za hospic in ka-

teremu bodi na tem mestu izrečena prisrčna zahvala.

Kar se tiče drugih okolnosti v sveti deželi, pripomnimo, da je bilo prav slabo obiskovanje romarjev. Pripisovati se mora to pač nemirov v Turčiji in koleri, ki se povsodi razširja, in pa slabemu vremenu. Zima je bila to leto posebno ostrá, še celo ob koncu majnika je deževalo.

V mesecu majniku je bilo izvršeno 1394 zdravniških operacij, v hiši: 684 Latincem, 419 Grkom, 119 Turkom, 4 Armencem, 8 protestantom, zunaj hiše: 159 ordinacij.

Socijalne stvari.

Celjska „Domovina“ in kmečko vprašanje.

S Štajerskega, 29. jun.

V zadnji številki od 26. junija je račila celjska „Domovina“ odgovoriti na naš članek „Na delo!“ katerega je priobčil Vaš list 19. t. m. Prvi del članka, v katerem pripovedujemo o delavski organizaciji na Kranjskem in Štajerskem, je srečno pasiral strogo cenzuro celjske „Domovine“. Ne tako drugi del, kjer govorimo o zanimanju za kmečko vprašanje na Štajerskem. Gospod člankar celjske „Domovine“ nam v nekaterih stvarih odločno oporeka ter pobija naše nazore. Da ne bo nikdo mislil, „qui tacet, consentire videtur“, bomo v kratkem reagirali na omenjeni članek.

Gospod člankar je mnenja, da razvijajoče se socijalne razmere kmetu ne pretijo s poginom, ker zahtevajo pošteno plačilo tudi za kmečko delo. In zato se huduje, da se naši kmetje opisujejo po časopisih kot berači in da se jim obeta beraška palica, češ, saj niso berači in tudi ne bodo, ako bodo delali, kot do sedaj. S takimi trditvami se kmet neki samo žali. Čudno naziranje! Res je, da razvijajoče se socijalne razmere zahtevajo pošteno plačilo tudi za kmečko delo, po našem prepričanju zahtevajo to celo jako glasno, a da bi ravno zaradi tega ne pretile s poginom, se nam zdi vendar nekoliko sumnjiva kauzaliteta.

Kaj pomaga kmetu, ako sedanje socijalne razmere samo zahtevajo za njegovo delo pošteno plačilo, a ne dajo mu je ne. Za svoje trude in napore, ki jih ima kmet s poljedelstvom, vino- in živinorejo, nikakor ne dobiva poštenega plačila ali vsaj onega plačila ne, s katerim bi lahko ugodil zahtevam, ki jih stavijo sedanjí časi do njega. Naš kmet mora dandanes nositi na svojih ramenih pretežka davčna bremena, mora se truditi za dostojno doto svojim otrokom, mora skrbeti za svoje in svoje družine potrebe. A njegovi dohodki so premajhni za te zahteve.

Zato pa se potaplja naš kmet vedno globlje in globlje v dolgove. In kateri še sedaj res ni v dolgovih, je sicer srečen, a logiki dejstev ne bo ušel. Mi ne opisujemo naših kmetov kot berače, ampak kot nesrečne žrtve liberalnih narodno-gospodarstvenih načel, katerih pa se še vedno ne morejo znebiti nekateri naših državljanov in državljanov. Ne mi žalimo kmeta, ki ga opozarjamo na preteče mu nevarnosti, ampak oni gospodje ga žalijo, ki mu pravijo: dokler boš tako delal, kakor doslej, se ti bo vedno dobro godilo. Take besede se nam zdijo kakor britka ironija, ki se mečejo kmečkemu stanu v obraz v onem trenutku, ko se je začel sistematično zgubljeni — v proletarijatu.

Raiffeisenovih posojilnic gospod člankar nikakor ne mara. Smrtni udarec jim je zadal z opazko, da ne smeje nikomur posoditi krajcarja izven svojega kraja. Navaja nam tudi jeden primer. Toda dovolite nam, gospod člankar, tukaj ponižno vprašanje! Ali ste vi res prepričani, da bi bila n. pr. kranjska posojilnica zaradi tega že slaba, ker ima taka pravila, da ne sme dobiti na drugem bregu Save živa duša ne krajcarja od nje na posodo? Mi mislimo, da iz te določbe v pravilih ne sledi, da bi bila omenjena posojilnica slaba, ampak popolnoma naravna posledica se nam zdi le ta, da je potemtakem na drugem bregu Save slična posojilnica nujna potreba.

Sicer pa se ta opazka gospodu člankarju ne sme šteti v prevelik greh, ker bolj prikrito sam pripoznava, da mu Raiffeisenov sestav ni do cela jasen, ko nas namreč prosi, da mu naj vendar enkrat povemo, zakaj bi ravno Raiffeisenove posojilnice prinašale toliko blagora v deželo. Prošnja je jako umestna. Škoda le, da je naletel gospod v nas na jako neuljudnega človeka.

Odkritosrčno povedano, nimamo mi niti časa niti veselja dajati člankarjem „Domovine“ potrebnih

jim instrukcij o pomenu Raiffeisenovih posojilnic. Če pa je naš gospod člankar zares ukaželen, opozarjamo ga za danes samo na članke „Slovenčeve“ o teh posojilnicah v prešlih letih, na J. Sovranove „Črne bukve kmečkemu stanu“, dr. E. Jäger „Die Agrarfrage der Gegenwart“, Fassbender u. Kirchen „Die ländlichen Spar- und Darlehenskassenvereine nach Raiffeisen“, Dr. G. Ratzinger „Die Erhaltung des Bauernstandes“ in pred vsem na Fr. W. Raiffeisenove spise.

Če bo gospod člankar te spise prav pozorno prečital in proučil, potem bo gotovo prišel še čas, ko bova midva oba z gospodom člankarjem pisala fulminante članke za Raiffeisenove posojilnice, on v celjsko „Domovino“, mi v ljubljanskega „Slovenca“. Raiffeisenove posojilnice so za nas važno sredstvo za organizacijo kmečkemu stanu, nikdo na celem svetu pa ne trdi nesmiselnosti, da bi prinašale ves (!) blagor v deželo.

Raiffeisenove posojilnice torej po mnenju gospoda člankarja niso velike važnosti za sedanjí čas. Pač pa nekaj drugega! Kar je posebno treba kmetu v socijalnem razvitku, to je pouk, to je šola.

Živeli! Tukaj se naj mi nazori ne križajo več, tukaj so si vsopredni. Toda mi smo nekdanj hodili poslušat filozofije in tam smo si prilastili nekaterim ljudem jako neljubo lastnost, ki jo modroslovci imenujejo distingviranje. Zato pa brez zamere, če bomo ravno sedaj nekoliko razločevali. Če mislite, da je kmetu treba še več takih šol, kakor jih imamo že dandanes, potem vam odločno nasprotujemo in se čudom čudimo vašim nazorom; če pa mislite, da je treba kmetu priboriti šol, v katerih se bo mladina vzgojevala po krščanskih načelih in se poučevala v praktičnih, za kmeta resnično potrebnih predmetih, potem se vam spoštljivo klanjamo ter obudujemo vaše sokolsko oko za socijalne razmere in potrebe.

Slovesno nam tudi zatrjujete, da se borite, ste se borili in se boste borili proti nemškutarstvu. Tako je prav! Nam se celjska „Domovina“ najbolj dopade, kadar jo vidimo, da obdeluje svojo stroko, da pobija celjsko nemškutarsko barabonstvo.

Kar smo omenili o gornjeradgonskih rojakih, pa nas je gospod nekoliko krivo razumel, ker bržčas ne pozna tamošnjih razmer. Nam so gornjeradgonske razmere predobro znane in zato trdimo, da ima Bračko bolj sree za bedo in nesrečo kmeta, kakor so je imeli tamošnji rojaki pod prejšnim vodstvom. A tudi to vemo in radi priznavamo, da se sedanjí duševni vodja gornjeradgonskih Slovencev, notar Oton Ploj, bori doslej z vročo ljubeznijo do ubogega ljudstva in s pravim poznanjem krajevnih razmer proti mogočnemu uplivu znanega Bračkota. Toda prej se je predaleč zavozilo, in novi vodja ne more v kratkem času vsega popraviti. Vrlemu bori telju dal Bog za bodočnost mnogo sreče, celjski „Domovini“ pa bolj poučenih člankarjev!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 1. julija.

(Deželni zbor kranjski) je, kakor se nam mej brzojavi sporoča, s cesarskim odlokom sklican na 6. julija.

(Pomožni odbor ljubljanski) za nabiranje darov v korist po potresu poškodovanih je imel danes opoludne v mestni dvorani zadnjo sejo, katero sta počastila s svojo navzočnostjo deželni predsednik baron Hein kot častni predsednik in njegov namestnik deželni glavar Oton Detela. — Odborov načelnik dvorani svetnik Račič je poročal o delovanju društva; omenil je, da je odboru došlo darov 72.788 gld. 03 kr., troški da so znašali 1887 gld. 37 kr. za voznino, znamke, odborovo sobo, papir, tiskovine, fotografije, okvire itd. — Doposlanih je dobil odbor mnogo slik, za katere se napravi dobrodelna loterija v korist potresencev. V ta odbor, ki to nalogo prevzame, so bili poleg načelnika dvornega svetnika Račiča izvoljeni gg.: grof Leon Auersperg, Bamberg, dr. Elbert, Hribar, dr. Krisper, Luckmann in dr. Tavčar. — Načelnik se zahvali vsem, ki so pripomogli k lepim vspedom. — Deželni predsednik se odboru zahvali v imenu vlade vzlasti zato, da je odbor denar izročil dež. predsedništvu, ker se je s tem nekako osredotočila pomožna akcija, dež. glavar se odboru zahvali v imenu dežele, ki svojih dobrotnikov in prijateljev nikdar ne bo pozabila. Po nasvetu dr. Elberta se izreče soglasna zahvala blagajniku gosp. Luckmannu in po predlogu dr. Schaf-

ferja gospodu načelniku Račiču za trudoljubno in vspešno delovanje.

(Nova šolska knjiga.) Dr. Andrej Karlinovo knjigo: „Zgodovina razodetja božjega v stari zavezi za nižje razrede srednjih šol,“ je potrdilo ministerstvo za nauk kot šolsko knjigo za srednje šole, kjer se krščanski nauk poučuje v slovenskem jeziku.

(Nezgoda.) V apnenico je padel 21. junija 30 letni dninar Franc Boben; naslonil se je na ograjo apnenice, tam se prevagal in padel. Dne 24. junija je umrl v ljubljanski bolnici.

(Novi prometni vodja Proske) je pretekli teden nadzoroval postaje na gorenjski in dolenski železnici.

(Glas izmed občinstva.) V znani gostilni na trgu sv. Jakoba malo ne vse nedelje in praznike po celo noč plešejo in udelejujejo, kakor da je vsak teden pusten torek. Gostilničar ima gotovo dovoljenje od sl. mestnega magistrata, da sme prirejati ples; vemo tudi, da v svoji hiši lahko dela vsak, kar hoče; vendar pa si ne moremo misliti, da bi sl. magistrat, ki ples dovoljuje, dovoljeval sredi mesta tudi vpitje in kričanje, kakoršno je čuti k večjemu v vaški krčmi, kjer se zbirajo pijani kmečki fantje. Če ob vojaškem naboru kmečki fant na ulici zauka, mu je precej redar za petami. Kaj, ali bi se ta krik in vik, ki se razlega iz gostilne daleč na okolo, ne dal zabraniti? Ko bi že res peli, bi človek še kako trpel; a ti ljudje ne pojo, ampak kriče, da bi človek moral imeti drete namestu živcev, pa bi jih še ne mogel poslušati. In ko bi to bilo samo nekaj ur! a huka in buka traja celo noč do belega dne, zjutraj, ko ljudje že v cerkev gredo, še ni miru. — Lani smo po celem svetu prosili pomoči in beračili; sedaj pa ljudje cele noči poganjajo v gostilnah in skrunijo nedelje in praznike. Komu je to podobno?!

(Iz Mekinji pri Kamniku) se nam sledeči žalostni dogodek sporoča: Dne 29. junija je v vasi Godič h. štev. 6 74 let stari vdovec Anton Žagar svojega 42letnega sina Jožeta z nožem sunil v trebuh tako hudo, da boče ta moral umreti. Oče in sin sta bila jako grda preklinjevalca in sploh nerodnega življenja — hiša je bila uže od nekdanj na jako slabem glasu — tako da so dobromisleči z nejevoljo opazovali nerodnosti te družine in prorovali, da se v tej hiši ne bo srečno izteklo. In ni se. Sv. Petra in Pavla dan krog 5 ure popoldne pride sin Jože ves pijan domu ter se začne prepirati z očetom — pretepala sta se vedno — vzdigne stol ter zamahne proti očetu, ki je mirno za mizo kruh jedel; oče zagrabi nož ter ga zasadi v jezi sinu v trebuh. Hiše, kjer je doma kletev in nerodnost, ne morejo biti srečne; nerodnosti je kazen za petami.

(Obлак se utrgal.) Iz Osilnice ob Kolpi 26. jun. Pretečena noč, med 25. in 26. jun. bila je za nas in našo okolico strašna. Ze z večernim mrakom pričel se je po silno soparnem dnevu hud naliv z bliskanjem in grmenjem. Krog ednajste ure po noči pa se prične pravi ples razdivjanih naravnih elementov. Od silnih bliskov, treskanja in votlega bobnenja, kar vse se je vrstilo mah na mah skoro nepretrgano, so ljudje koprnili, živali tulile; bilo je kakor ob sodnjem dnevu. Krog 1/1. pa se ulije dež s tako silo, da so bili naenkrat vsi hudourniki z groznim bobnenjem in valjenjem kamenja, peska i. t. d. v dolini. Vse kar so dosegli, odnesli so sabo; vse podirajoči in uničujoči divji element ni se dal pomiriti do treh po polnoči. Ljudje so vpli in klicali na pomoč, živina je rjovela plavajoč v hlevih, in bobnenja in šumenja je bilo ko ob sodnem dnevu. — Res, grozopolna noč! — In kako tožen pogled podajalo je blede jutro! Vsa pota in javni prostori, vrti, njive in travniki debelo zasuti s kamenjem, blatom in peskom, oziroma raztrgana in odnešena rodovitna zemlja. In sadeži na polju pomandrani in povaljani kakor po ljuti vojski. Veliko škode je naredila silna ta nevihta na gospodarskih poslopih ob strmih bregovih, kjer se je zemlja porušila vsled silne mokrote in potresanja in tako razrušila cele stavbe. Koliko je naredila škode po hišah, kamor je prodrla, po hlevih in kletih, na pobišju in domačem orodju! Koliko na polju in travnikih, kjer je ali zdrla in odnesla rodovitno zemljo ali jo pa na debelo zasula s kamenjem, peskom in blatom z vsemi sadeži vred, rastočimi na njej! — Res ubogi kmet! Naj bi merodajni krogi i sedaj storili kaj za oškodovanega trpca. Sicer pa: Treska in hudega vremena, reši nas o Gospod!

(Zdravje v Ljubljani) od 21. do 27. junija: Število novorojencev 9, mrtvorojencev 1, umrlih 14.

Med njimi za ošpicami 1, za škaričico 3, za vratico (davico) 1, za jetiko 1, vsled nezgode 1, vsled samomora 1, za različnimi boleznimi 6. Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: za osepnicami 1, za škaričico 1 in za vratico 7.

(Iz Turjaka) dne 25. junija. Danes je bil za tukajšno občino izvoljen županom Ivan Zgone, svetovalec pa Franc Usnik, Anton Hočevar, Alojzij Vdovič in Janez Kožar.

* * *

(Iz Ljutomer) 28. junija: Včeraj ob 1/2 11. uri dopoldne se je pripeljal v Ljutomer cesarski namestnik marki Baequehem, katerega so zastopniki raznih uradov pozdravili na kolodvoru. Obiskal je slovensko in nemško šolo. Ne vemo, ali se je pač prepričal, kak nebodigatreba je nemška ljudska šola v Ljutomeru. Prav bi bilo, da bi prišel do tega prepričanja. Popoldne ob 1/2 3. uri se je zopet odpeljal.

Društva.

(Redni občni zbor „Glasbene Matice“) se vrši v soboto, dne 11. julija ob 6. uri zvečer v društvenih prostorih (Križevniške ulice št. 12.) Na vzporedju je razven tajnikovega in blagajnikovega poročila tudi glasovanje o novi uredbi za učiteljsko osebo „Glasb. Matice“ ter volitev predsednika in odbora. Želeti je z ozirom na važnost vzporeda obilne udeležbe društvenih članov.

(Pevski zbor „Glasbene Matice“) priredi v smislu odborovega sklepa z dne 7. junija t. l. v nedeljo dne 5. julija t. l. popoldne svoj zadnji letošnji izlet čez Golovec in Orle v Lavrico. Zbirališče pri dolenski mitnici na Karlovski cesti, odhod točno ob 1. uri. Ob 4. uri zabava z vojaškim koncertom in plesom na gostilniškem vrtu g. Lenčeta v Laverici. Povratek zvečer z vlakom, ki odide iz Laverce ob 8. uri 9 min. in pride v Ljubljano na južni kolodvor ob 8. uri 35 min. — K mnogebojni udeležbi vabi odbor vse p. n. pevke in pevce, člane in prijatelje „Glasbene Matice.“

(Št. Peterska podružnica sv. Cirila in Metoda.) Iz zelo krasnega in marljivo izbranega vsporeda svečanostne veselice, katero priredite Št. Peterska moška in ženska podružnica svetega Cirila in Metoda prihodnjo nedeljo, je razvidno, da se podružnice ne bojite dela in truda, da na najčastnejši način praznujete praznik slovanskih blagovestnikov. Vspored priobčimo jutri.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda v Ljutomeru) ima v nedeljo 5. julija ob 4. uri popoldne svoj občni zbor v Noršincih v krčmi Vaupotičevi. K obilni udeležbi vabi odbor.

Telegrami.

Dunaj, 1. julija. „Wiener Zeitung“ objavlja cesarski patent, s katerim se sklicuje deželni zbor kranjski na 6. julija.

Dunaj, 1. julija. Cesar je danes odpotoval v Ischl, kjer ostane osem tednov. — Danes se je otvoril nižjeavstrijski deželni zbor.

Dunaj, 1. julija. Kardinala Agliardi je v sprejel cesar včeraj dopoldne v avdienci. Kardinal mu je izročil odzovno pismo.

Dunaj, 1. julija. Generalni pobočnik ruskega carja, grof Mussin-Puškin, je dospel včeraj iz Petrograda.

Dunaj, 1. julija. Presvetli cesar je imenoval nadvojvodo Franca Ferdinanda protektorjem češke cesar Fran Josipove akademije znanosti v Pragi ter jednake akademije v Krakovem.

Dunaj, 1. julija. Listi poročajo iz Liberca: Liebigova predilnica je popolnoma pogorela. Dosedaj se je dognalo, da je zgorela jedna delavka in 7 se jih še pogreša.

Gradec, 1. julija. Predsednik tržaškega deželnega nadsodišča, Anton Peck, je umrl 29. m. m. v Toblbadu pri Gradcu.

Dunaj, 1. julija. Članu gospodske zbornice Nikolaju Dumba je podelil cesar dostojanstvo tajnega svetnika.

Krakovo, 1. julija. Tukajšnji mizarški pomočniki so z včerajšnjim dnem ustavili delo in zahtevajo povišanje plače ter krajšo delavno dobo.

Pečuh, 1. julija. V vasi Szill je napadel v noči od 29. na 30. m. m. mlinarski pomočnik gostilničarja Adlerja s sekuro ter

ga ubil. Takoj na to je umoril tudi njegovo ženo ter 14letnega sina in 11letno hčer. Mlajšim otrokom ni storil nič žalega. Pri sodišču je zločinec izpovedal, da je dovršil zločin radi tega, ker je branil gostilničar njegovo obleko, dokler ne plača gospodarju dolžnih 5 gld.

Rim, 1. julija. Včeraj se je objavila papeževa okrožnica z dne 29. junija, ki se pričinja z besedami „Satis cognitum“ in govori o jedinstvi cerkve. V okrožnici se navaja 112 izrekov iz sv. pisma in cerkvenih učnikov.

Belgrad, 1. julija. Črnogorski knez Nikolaj je odpotoval včeraj zvečer z brzovlakom.

Metz, 1. julija. Po poročilu „Lothringer Zeitg.“ je jela goreti včeraj popoldne orožarna št. 3 „Devant le pont“. Ob tričetrt 8. uro se je pojavila velika eksplozija. Več oseb je ubitih in mnogo ranjenih. Ker se nahaja v poslopju še mnogo razstreljivih snovij, je okolica v veliki nevarnosti.

Pomirljivo

sliz razkrajajoče in izvrstnega okusa so
antikataralične pastile lekarja Piccolija v Ljubljani
(Dunajska oesta)

katere učinkujejo proti hripavosti in olajšujejo kašelj. — Cena škatlici 25 kr., 10 škatlic gld. 2.—. 124 (50—19) 4

Umrli so:

30. junija. Marija Erzar, delavčeva vdova, 42 let, Poljanski nasip 48, jetika.

V hiralnici:

28. junija. Marija Knez, kramarica, 60 let, kap.

Tuji.

29. junija.

Pri **Stonu**: Garton iz Trsta. — Kumar iz Avé. — Vidie iz Kanala. — Hofbauer iz Gorenjega Grada. — Schanta iz Hamerstiel-a. — Domladiš iz Ilir. Bistrice. — Baekes s Kranjske Gore. — Majdič iz Domžal. — Zakrajšek iz Starega Trga. — Schwentner iz Brežice.

Pri **Matiču**: Eisler, Singer, Jokl z Dunaja. — Mazer iz Budimpešte. — Castellani, Morandini iz Trsta. — Kusternig iz Feldkirehen-a. — Prettner iz Karlovih varov. — Rein iz Vel. Čohana.

Pri **Lloydu**: Fajdiga iz Sodražice. — Barle iz Kamnika. Pri **Jutnem kolodvoru**: Hudolin iz Prezida. — Oberrauch iz Bolzana.

Pri **bavarskem dvoru**: Mediz iz Draždan. Pri **avstrijskem caru**: Leitner iz Sachsenburg-a.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
30	9. zvečer	737.1	17.5	sl. jvzh.	jasno	
1	7. jutraj	735.9	13.1	sl. svzh.	skoro obl.	0.0
	2. popol.	733.5	18.5	sr. vzh.	oblačno	

Srednja včerajšna temperatura 17.5° in za 1.6° pod normalom.

ALOJZIJ VANINO, Ljubljana.

Radi pomanjkanja prodajalniških prostorov sem odprl

svojo brusilnico
na Kongresnem trgu št. 3, na dvorišču.

Podpisani se priporoča prečast. duhovščini in slavnemu občinstvu v nadaljno naklonjenost. Spoštovanjem

469 3—2

Alojzij Vanino.

Orglje,

še dosti dobre, se dobé na prodaj prav po ceni pri farni cerkvi v Komendi. 473 2—1

Vabilo

na

osmi redni občni zbor
„Katol. tiskovnega društva
v Ljubljani“

v sredo, dne 15. julija 1896, ob 10. uri dopoldne
v knjižnici duhovskega semenišča.

Dnevni red:

1. Ogovor predsednika.
2. Tajnikovo poročilo o odborovem delovanju v dobi od zadnjega občnega zbora.
3. Volitev novega odbora.
4. Posamezni predlogi in nasveti. *)

V Ljubljani, dne 24. junija 1896.

Odbor.

*) Kdo bi hotel staviti kak samostojen predlog, blagovoli ga zglašiti odboru do 10. julija.

Sidro
Liniment. Capsici comp.
18—14 z lekarne Richter-jeve v Pragi 296
priznana izvrstno bolečine olajšujoča mazilo je dobili posodica po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. v vseh lekarnah. Zahteva naj se to sploh priljubljeno domače zdravilo kar kratko kot 726 70-59
Richter-jev liniment s sidro
ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah z znano varstveno marko „sidro“ kot pristno.
Richter-jeva lekarna
pri zlatem levu v Pragi.

Štupa za prašiče

ali in
svinjski redilni
hranilni prašek.

Najboljše varstveno in dijetetično sredstvo za prašiče.

1 zavoj 25 kr., 5 zavojev 1 gld.

Priporoča, prodaja in vsak dan s prvo pošto razpošilja

lekarna Trnkóczy
76 1 v Ljubljani, 463 10-2
pri rotovžu, zraven mestne hranilnice.

Izvirne ruske spominske kupe
na carovo kronanje

priporoča

462 4—3

Andr. Druškovič, železarija, Ljubljana.

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Beziirk,

Stefansplatz
Nr. 11, Parterre.

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v kurzem listu
raznamovanih
menic in vrednostij

Cement, železniške šine, traverze,

264 26

vsakovrstno železo za vezi, strešni papir, cinkasti in pocinkano ploščevino, storje za obijanje stro-pov, samokolnice, vsakovrstno kovanje za okna in vrata, sploh vse, kar se pri stavbah potrebuje,

priporoča po zelo znižanih cenah

Andrej Druškovič, trgovec z železnino

Glavni trg 9/10. Ljubljana. Glavni trg 9/10.

Zahvala.

472 1-1

Podpisano županstvo si šteje v dolžnost izreči najsrčnejšo zahvalo vsem, kateri so pri požaru dne 28. t. m. v Spodnjih Železnikih žrtvovali svoje moči, da se je ogenj pravočasno omejil na goreča objekta. Osebito se zahvaljuje prečast. gosp. kanoniku J. Sušniku, ki je najspretnije vodil gašenje in se istega najuspešneje sam udeležil, dalje častitim gasilecem iz Sele, ki so v neumnem kratkem času dospeli z brizgalnico na mesto, kakor tudi vsem onim občanom, ki so neumorno delo-vali tako pri gašenju, kakor pri spravljanju premičnin.

Županstvo Železniki,

dne 30. junija 1896.

Luk. Košmelj, župan.

Star, vendar še raben

476 3-1

klavir

je za nizko ceno na prodaj. — Več se zve pri uredništvu „Slovenca“.

Tovarniška zaloga 248 20-14
šivalnih strojev in pristojev za vozarenje

Iv. Jax v Ljubljani, Dunajska
cesta št. 13

priporoča kot najboljši pristoj za vozarenje na daljavo

„Dürkopp-Diana“

Katalogi zastoj in franko.

Najboljše, svetovno
črnilo za čevlje!

Kdor hoče imeti svoje
obuvalo lepo temno-črno se
lesketajoče in si je želi
ohraniti trpežno, kupi naj
edino to

Fernolendtovo
črnilo za čevlje

c. kr. priv. tovarne,
ustanovljene leta 1832 na Dunaji.

Povsod v zalogi.

Radi pre mnogih malovrednih ponarejanj pazi naj
se natančno na moje ime: **St. Fernolendt**.

Priporočam tudi ličilo za čevlje, snov za ohranitev usnja, univerzalno nepremočno mazilo. Vsakovrstne tinte, svitla naravna črnila za svitlo usnjato obuvalo in pisarni pečatni vosek. 33 52-25

Velika zaloga stavbinskega materijala.

F.P. VIDIC & Comp. v Ljubljani

ponujajo po najnižjih cenah

Zarezane strešnike (Strangfalzriegel), najboljše in najceneje kritje streh.

Lončene peči in štedilna ognjišča iz lastne tovarne, kakor tudi

Česke peči.

Nastavke za dimnike in

(Steinzeug) za vodoroče, stranišča itd.

cevi iz kamenine.

Šamotne ali mozaik plošče in plošče iz Portland-cementa za tlakanje cerkev, hodnikov, trotoarjev itd.

Roman-Cement.

Portland-Cement iz tovarne na Dorjem.

Ognju protivno opeko in plošče.

Strešno lepnico (Dachpappe) ter vse v stavbinsko stroko spadajoče predmete.

Trstne storje in karbolinej.

Najnižje cene.

(265 30-26)

Služba stavbnega oglednika.

Mlad mož, v stavbi stroki izvežban, praktično izurjen, s tri do štiriletno prakso, se takoj vsprejme za

stavbnega oglednika.

Ponudbe z življenjskim opisom in plačilno zahtevo ter posnetki spricheval pošljejo naj se upravnistvu „Slovenca“.

474 3-1

Št. 19.659.

Razglas.

475 3-1

Po načitu zakona o volilni reformi ima v splošnem volilnem razredu vsak samosvoj avstrijski državljani moškega spola, ki je izpolnil 24. leto in od volitve ni izključen, **pravico voliti v oni občini**, v kateri vsaj 6 mesecev pred razpisom volitve prebiva.

Da pa bo mogoče sestaviti kolikor mogoče popoln imenik vseh opravičenih volilcev, pozivljajo se vsi oni, ki menijo, da imajo po zgoraj navedenih določilih v Ljubljani volilno pravico, da se v teku 8 dni, t. j. v številu do 7. julija letos v navadnih uradnih urah oglašé v mestni dvorani in dokažejo svojo volilno pravico.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 28. junija 1896.

Vsled podiranja hiše

423 18-18

v Špitalskih ulicah št. 6

se je pričela popolna

razprodaja manufakturnega blaga

Fr. Petrič-a.

Prodajalo se bode pod tovarniško ceno.

Le kratek čas.

Dunajska borza.

Dne 1. julija.

Skupni državni dolg v notah	101	gld.	35	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	gld.	45	kr.
Avstrijska zlata renta 4%	122	gld.	75	kr.
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101	gld.	15	kr.
Ogerska zlata renta 4%	122	gld.	90	kr.
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99	gld.	05	kr.
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	956	gld.	—	kr.
Kreditne delnice, 160 gld.	350	gld.	25	kr.
London vista	119	gld.	85	kr.
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58	gld.	75	kr.
20 mark	11	gld.	75	kr.
20 frankov (napoleonidor)	9	gld.	51 1/2	kr.
Italijanski bankovci	44	gld.	45	kr.
C. kr. cekini	5	gld.	65	kr.

Dne 30. junija.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	—	gld.	—	kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	155	gld.	—	kr.
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	189	gld.	—	kr.
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99	gld.	60	kr.
Tisine srečke 4%, 100 gld.	135	gld.	25	kr.
Dunavske vravnave srečke 5%	126	gld.	—	kr.
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	107	gld.	—	kr.
Posojilo goriškega mesta	112	gld.	—	kr.
4% kranjsko deželno posojilo	—	gld.	—	kr.
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99	gld.	25	kr.
Prioritetne obveznice državne železnice	223	gld.	50	kr.
južne železnice 3%	170	gld.	—	kr.
južne železnice 5%	129	gld.	35	kr.
dolenjskih železnice 4%	99	gld.	50	kr.

Kreditne srečke, 100 gld.	198	gld.	—	kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	—	gld.	—	kr.
Avstrijskega rudičnega križa srečke, 10 gld.	—	gld.	—	kr.
Rudolfove srečke, 10 gld.	22	gld.	50	kr.
Salmove srečke, 40 gld.	69	gld.	—	kr.
St. Genois srečke, 40 gld.	69	gld.	—	kr.
Waldsteinove srečke, 20 gld.	61	gld.	—	kr.
Ljubljanske srečke	22	gld.	—	kr.
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	156	gld.	—	kr.
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3400	gld.	—	kr.
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	417	gld.	—	kr.
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	102	gld.	50	kr.
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	61	gld.	—	kr.
Montanska družba avstr. plan.	77	gld.	40	kr.
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	158	gld.	—	kr.
Papirnih rubljev 100	126	gld.	75	kr.

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izrebanju
najmanjšega dobitka.
Kuliantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnili v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnih.